Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys

Polisi Penderfyniadau

Fersiwn	**Dyddiad**	**Awdur**	**Rheswm am newid**
1.0	Ebrill 2017	Carys Morgans	Drafft cychwynnol
1.1	Gorffennaf 2019	Carys Morgans	Adolygiad – dim newidiadau
1.2	Ebrill 2024	Claire Bryant	Adolygiad - diweddariad i logo, cyfeiriadau deddfwriaeth a theitl swydd
1.3	Ebrill 2025	Sarah Francis	Adolygiad – dim newidiadau
1.4	Ebrill 2026	Becky Twose	Adolygiad – dim newidiadau

Cynnwys

Cyflwyniad 3
Y Fframwaith Strategol 3
Egwyddorion Penderfynu 4
Y Broses Benderfynu 4
Dirprwyo ar gyfer Penderfynu 5
Cofnodi Penderfyniadau 5
Goruchwylio'r Proses Benderfyniadau 6
Matrics Gwneud Penderfyniadau 7

Cyflwyniad

Mae'r polisi hwn yn gosod allan y broses benderfynu gan Gomisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys (y 'Comisiynydd'). Mae'n amlinellu'r ymagwedd a'r egwyddorion dros wneud penderfyniad a hefyd yn rhoi gwybodaeth am sut bydd penderfyniadau yn cael eu cofnodi a'u cyhoeddi.

Y Fframwaith Strategol

Mae penderfyniadau a gymerir gan y Comisiynydd yn deillio'n bennaf o gyflwyno cyfrifoldebau statudol. Mae'r fframwaith strategol ar gyfer gwneud penderfyniadau gan Gomisiynwyr yn cynnwys:

- Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 sydd yn nodi swyddogaethau'r Comisiynydd fel unig gorfforaeth ac yn darparu'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer penderfyniadau'r Comisiynydd;
- Gorchymyn Protocol Plismona 2023 yn nodi'r fframwaith y dylai'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl weithio y tu mewn iddo. Mae hefyd yn mynnu bod yr holl bartïon yn cydymffurfio ag Egwyddorion Nolan.
- Codau Ymarfer Rheoli Ariannol ar gyfer y Gwasanaeth Heddlu yn darparu eglurdeb ynghylch trefniadau llywodraethu ariannol gan bennu'r angen i sefydlu egwyddorion llywodraethu da yn y ffordd y mae swyddfa'r Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu'n gweithredu;
- Gorchymyn Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu Etholedig (Datganiad derbyn Swydd) 2012 sydd yn gofyn i'r Comisiynydd dyngu llw amhleidioldeb. Trwyddi mae'r Comisiynydd wedi ymrwymo i wasanaethu pobl leol heb ofn na ffafriaeth a nodi ei ymroddiad i gyflawni'r rôl gyda hygrededd, amhleidioldeb a thegwch yn gyhoeddus ;
- Gorchmynion Cyrff Plismona Etholedig Lleol (Gwybodaeth Benodedig) 2011 a'r Cyrff Plismona Lleol Etholedig (Newidiad Gwybodaeth Benodedig) 2012, 2013 a 2021 yn nodi gwybodaeth sydd rhaid ei chyhoeddi gan y Comisiynydd ac sydd yn cynnwys cyfeiriad penodol at benderfyniadau. Mae yn nodi graddfeydd amser a'r gofynion ar gyfer cofnodi a chyhoeddi penderfyniadau a pholisïau cysylltiedig; a
- Fframwaith strategol y Gorchmynion Gwybodaeth, Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Deddf Diogelu Data 2018 yn nodi'r safonau gofynnol ar gyfer cyhoeddi.

Gofyniadau statudol ar gyfer cofnodi a chyhoeddi penderfyniadau yn canolbwyntio ar yr angen i gael tryloywder a sicrhau hygrededd o fewn y broses. Bydd y Comisiynydd yn cynnal safonau cadarn parthed cywirdeb, rheoleidd-dra a thryloywder wrth wneud penderfyniadau a gwneir pob penderfyniad yn unol â lles y cyhoedd yn unig.

Egwyddorion Penderfynu

- **Bydd y broses benderfynu'n dryloyw ac yn wybodus:** Gwneir penderfyniadau ar sail gwybodaeth o ansawdd da a chyngor gwrthrychol clir er mwyn lleihau'r perygl y gwneir penderfyniadau sy'n methu â chyflawni amcanion y Comisiynydd neu sy'n arwain at ganlyniadau anfwriadol.
- **Er mwyn gwneud penderfyniadau gwybodus, bydd y Comisiynydd yn rhoi'r ystyriaeth briodol i'r holl bartïon perthnasol** ac yn achos rhai penderfyniadau bydd ymgynghori ac ymgysylltu'n ofyniad statudol. Bydd y Comisiynydd yn ystyried y modd priodol i ymgynghori parthed unrhyw benderfyniad, a all gynnwys y Prif Gwnstabl ac aelodau eraill o'r Bwrdd Plismona, arbenigwyr testun, partneriaid a'r cyhoedd. Bydd y Comisiynydd yn cynnal y safonau uchaf o ran hygrededd a gonestrwydd wrth wneud penderfyniadau, yn unol ag Egwyddorion Nolan.
- **Cael 'ystyriaeth ddyledus' o fewn y broses benderfynu**: Mae Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 yn rhoi dyletswydd ar y Comisiynydd, y Prif Gwnstabl, partneriaid diogelwch cymunedol a chyfiawnder troseddol i ystyried cynlluniau a blaenoriaethau pob sefydliad.
- **Bydd y penderfyniadau yn gyfreithlon, yn gyfrifol, yn deg ac yn gymesur**: Bydd y Comisiynydd yn defnyddio eu ymgynghorwyr proffesiynol (staff SCHTh, ymgynghorwyr cyfreithiol ac yn y blaen) wrth benderfynu. Ystyrir effaith pob penderfyniad ar y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yn ardal Dyfed-Powys, ystyrir cydraddoldeb o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) a materion hawliau dynol fel ag sydd yn briodol. Cyflawnir y penderfyniadau gan anelu at gael gwerth am arian. Efallai y bydd adegau pan fydd angen Cyflawniad Effaith Cydraddoldeb (CEE) wrth weithredu'r polisi hwn.
- **Bydd pob penderfyniad o ddiddordeb sylweddol i'r cyhoedd yn cael ei gofnodi a'i gyhoeddi**: Nodir y gofyniad statudol ar gyfer cofnodi a chyhoeddi gwybodaeth ynghylch penderfyniadau yn y Gorchmynion Gwybodaeth. Bydd adegau pan fydd rhaid cadw rhywfaint o wybodaeth yn gyfrinachol e.e. pan materion o ddiogelwch cenedlaethol, diogelu unigolion neu wybodaeth a all effeithio ar weinyddu cyfiawnder. Bydd y Comisiynydd yn ystyried yn ofalus cyn penderfynu bod gwybodaeth yn gyfrinachol. Dilynir egwyddorion Rhyddid Gwybodaeth.

Y Broses Benderfynu

Yr allwedd i wneud penderfyniadau gwybodus yw proses gadarn a ddefnyddir yn gyson, sydd yn cynnwys:

- Pennu'r ffeithiau perthnasol;

- Ymgynghori â'r rheini sydd â diddordeb neu sydd yn cael eu heffeithio;
- Ystyried pob cam gweithredu rhesymol sy'n ar gael i'r Comisiynydd;
- Ceisio cyngor arbenigol priodol;
- Ystyried risg, perfformiad a gwybodaeth ariannol; a
- Sicrhau gwerth am arian.

Bydd penderfyniadau yn amrywio o'r rhai unigol, sydd â phwyslais mewnol ac sydd ag iddynt effaith isel hyd at rai sydd o ddiddordeb arwyddocaol, canlyniadau a chost i'r cyhoedd. Bydd y raddfa symudol hon o benderfynu fel arfer yn mynnu graddfa berthnasol a chyfatebol o ran maint y wybodaeth, cyngor, cefnogaeth, her, craffu ac ymgynghori a roddir cyn ac ar ôl y penderfyniad.

Dirprwyo ar gyfer Penderfynu

Mae'r Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol yn nodi paramedrau penderfyniadau a ddirprwyir i staff y Comisiynydd a phersonél yr Heddlu. Mae hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer cydsyniadau, rheoliadau ariannol ac archebion sefydlog ar gyfer contractau.

Cofnodi Penderfyniadau

Er mwyn sicrhau bod yr Heddlu a'r Comisiynydd yn glynu wrth egwyddor agoredrwydd a thryloywder, mae'r wybodaeth a ddefnyddir i ddylanwadu ar y broses benderfynu yn cael ei chofnodi mewn dogfennau ac adroddiadau. Gwneir penderfyniadau hefyd yn ystod y Bwrdd Plismona a'r Bwrdd Atebolrwydd Plismona yn dilyn trafodaethau manwl gyda'r Prif Gwnstabl. Cofnodir penderfyniadau o'r fath yng Nghofnodion y cyfarfodydd a byddant ar gael i'r cyhoedd. Mae Panel yr Heddlu a Throseddu yn craffu pob penderfyniad yn chwarterol.

Atebir gofynion cynllun cyhoeddi'r Comisiynydd, sydd yn cynnwys gofyniad y Gorchmynion Gwybodaeth, o ran cyflwyno a chofnodi penderfyniadau'n amserol, gan gynnwys pob penderfyniad sydd o ddiddordeb mawr i'r cyhoedd.

Rhaid penderfynu ar ddiffiniad o benderfyniadau sydd o ddiddordeb mawr i'r cyhoedd yn y ffeithiau perthnasol fesul achos. Gellid cynnwys penderfyniadau gan y Comisiynydd sydd yn:

- Effeithio'n sylweddol ar gyflwyno gwasanaeth i gymunedau Dyfed-Powys;
- Effeithio'n sylweddol ar berfformiad yr Heddlu yn erbyn blaenoriaethu'r Cynllun Heddlu a Throseddu;
- Gofyn am wariant tu allan i gyllideb gyfalaf a refeniw am y flwyddyn;
- Sydd yn berthnasol i wariant tu hwnt i'r cyfyngiadau a osodir yn y Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol;
- Sydd yn gysylltiedig â'r Prif Gwnstabl a swyddogion uwch o fewn SCHTh;

- Sydd yn gysylltiedig â strwythur SCHTh; ac sydd yn cael ei ystyried i fod o ddiddordeb arwyddocaol i'r cyhoedd. (Wrth benderfynu hyn, ystyriwch ddiddordeb y cyfryngau / cwynion /ceisiadau Ryddid Gwybodaeth posib).

Cyhoeddi Penderfyniadau

Y meini prawf allweddol ar gyfer penderfynu a ddylai penderfyniad gael ei gyhoeddi yw:

- ei berthnasedd i ddyletswydd hanfodol y Comisiynydd i sicrhau bod yr Heddlu, eu Swyddfa a gwasanaethau a gomisiynir yn effeithlon ac yn effeithiol; ac
- ymrwymiad y Comisiynydd i gael barn y gymuned am blismona, fel eu cynrychiolydd etholedig.

Cyfrifoldeb Cynghorydd SCHTh sydd yn arwain ar fater yw sicrhau bod log penderfyniadau cael ei gwblhau lle bo angen.

Bydd y Prif Weithredwr a Swyddog Monitro yn cynnal trosolwg i sicrhau bod pob penderfyniad yn cael ei gofnodi a bod pob gwybodaeth sydd yn gysylltiedig yn cael ei chadw. Hefyd, bydd y Prif Weithredwr a Swyddog Monitro yn sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gohebu'n effeithiol yn fewnol ac yn allanol, unwaith y bydd y Comisiynydd yn gwneud penderfyniad, ac yn bennaf oll i sicrhau bod y camau priodol yn cael eu cymryd er mwyn sicrhau eu gweithredu.

Bydd y Comisiynydd yn cyhoeddi penderfyniadau yn unol â gofynion statudol gwefan Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu. Defnyddir datganiadau i'r wasg, y cyfryngau cymdeithasol a chyfarfodydd cyhoeddus i gyhoeddi penderfyniadau, gan ddibynnu ar ddiddordeb y cyhoedd mewn perthynas â phob penderfyniad unigol.

Er mwyn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg, bydd awdur y log penderfyniadau'n sicrhau bod y ddogfen yn cael ei chyhoeddi yn Saesneg ac yn y Gymraeg yr un pryd.

Goruchwylio'r Proses Benderfyniadau

Mae gan swyddogion statudol SCHTh - y Prif Weithredwr a Swyddog Monitro a'r Prif Swyddog Cyllid - gyfrifoldeb statudol dros adnabod unrhyw beth sydd yn groes i egwyddorion craidd llywodraethu da neu sydd yn gwyro oddi wrthynt. Bydd y swyddogion statudol felly yn gweithredu fel ceidwaid y pyrth i sicrhau bod y polisi hwn a'i egwyddorion yn cael eu gweithredu. Felly, rhaid i bob log penderfyniadau gael ei adolygu gan naill ai'r Prif Weithredwr a Swyddog Monitro neu'r Prif Swyddog Cyswllt cyn cael ei arwyddo'n derfynol gan y Comisiynydd. Rhaid i'r swyddogion statudol adrodd am unrhyw beth sydd yn codi pryder ynghylch penderfyniad.

Mae Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 yn nodi rôl Panel yr Heddlu a Throseddu, sydd yn gyfrifol am adolygu a chraffu penderfyniadau'r Comisiynydd. Rhoddir crynodeb o'r penderfyniadau i Banel yr Heddlu a Throseddu bob chwarter.

Mewn achos cyhuddiad o gamweinyddu, mae Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 yn caniatáu i'r Comisiynydd gael ei hymchwilio gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru dan adran 25 Ddeddf Llywodraeth Leol 1974 ac atodlen 3 o Ddeddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019.

Matrics Gwneud Penderfyniadau

Dylid ymgynghori â'r matrics isod wrth ystyried a oes angen cofnodi a chyhoeddi penderfyniad dau log penderfyniad.

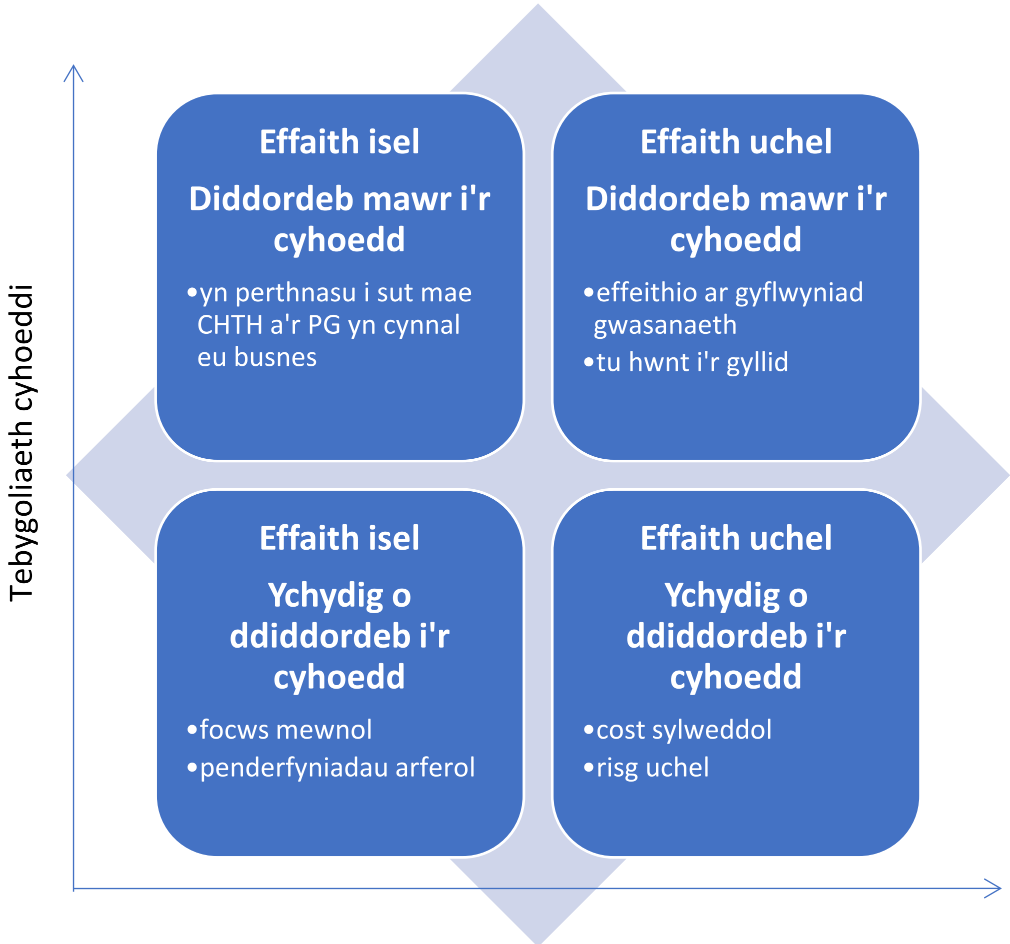

Tebygolrwydd ar gyfer ei gynnwys yn y log penderfyniadau

(angen gwybodaeth gynyddol, cyngor, cefnogaeth, her, craffu ac ymgynghoriad)